

Dalaröseminariet lockade många

Dalarö i framtiden - hur vill du ha det? Sovstad? Levande bostadsort? Skärgårdsidyll? Eller? Så löd rubriken på det heldags framtidsseminarium som Dalarö Hembygdsförening och Södra Skärgårdens Intresse Förening (SSIF) arrangerade på Dalarö Folkhögskola sista lördagen i november. Inbjudna var, förutom några gästföreläsare, representanter för de flesta föreningar och organisationer på Dalarö, inalles över 50 personer.

Syftet var att i första hand skapa möjlighet att lyssna på varandra, på vilka tankar som finns hos de olika intressegrupperna när det gäller Dalarös framtida utveckling, och att starta en ”gränsöverskridande” dialog. Alla vill ha ett bra samhälle att leva och trivas i och mycket kan göras tillsammans om vi inser att vi behöver och kan samverka.

”Bara ett Dalarö”

Framtidsforskaren Thomas Fürth satte inledningsvis in Dalarö i omvärldsperspektivet i sitt anförande ”När storstaden hinner ifatt skär-

gården”. Vi måste inse att Dalarö i dag är en bit av Stockholm, en förort. Men det finns bara ett Dalarö, en berättelse som ingen kan ta ifrån oss. -Det gäller att ta vara på dess särart och utveckla den, menade Thomas. Vi behöver skaffa beredskap för en framtid som vi inte vet någonting om och det är inte lätt. Allt vi vet är att det inte blir som förut! I det ”upplevelsesamhälle” vi går in i måste vi lära oss att kombinera förorten med ”Sörgården” och erbjuda sommarboende och besökare spänning och äventyr, stillhet och tystnad, skönhet och kultur. Samtidigt måste vi ha ett fungerande när-samhälle med god service för alla.

Lillemor Lewan har sommarbott på Jutholmen i femtio år och är docent vid Lunds universitet.

Hon har forskat mycket i miljöfrågor

(Forts. på sidan 2)

(Forts. från sidan 1)

och ville få oss att tänka efter om det finns kunskaper från förr som vi kan ta med oss för en ekologiskt hållbar utveckling av vårt kustsamhälle. Vår räddning ligger i ökad kunskap. Hon pläderade varmt för inrättandet av en skärgårdsakademi i samarbete med Södertörns Högskola i Tullhuset.

Skolan

Lena Kristiansson och Leif Larsson från Haninge Skärgårdsskolor resp. Framtidens skola redogjorde för den nya skolans uppgift. I den gamla skolan var det läraren som gav och eleven som tog emot. I den nya blir undervisningen ”reflektiv” för ett aktivt sökande, en skola med ”lust för kunskaper”. Eleverna ska kunna gå utanför skolan för ett autentiskt lärande i olika yrken och miljöer. Tullhuset, utnyttjat enligt föreslagna planer, skulle där kunna fylla en viktig uppgift ur både teoretisk och praktisk synpunkt.

Kultur, miljö och sport

Bo Tyrefors representerade Dalarö Fastighetsförening som inför mötet hade sammanställt en mycket ambitiös och omfattande idéskrift om Dalarös framtid. Han underströk vikten av att angripa frågorna utifrån en helhetssyn. I skriften finns ett antal tankar och idéer om hur den framtida utvecklingen ska ske utan att skada Dalarös stora kulturella och miljömässiga värden. Skriften kan den intresserade få efter kontakt med redaktionen.

Bengt Sevelius, ordförande i sportklubben, DSK, kunde berätta att i stort sett var tredje dalaröbo är involverad i klubbens verksamhet som erbjuder 700 aktivitetstillfällen per år. Hälften av medlemmarna är barn och ungdom. På önskelistan står naturligtvis den planerade nya idrottshallen högt, och så vill man utveckla vidare samarbetet med skolan och med det övriga föreningslivet.

Kyrkan allas intresse

Lisbeth Carlborg, Dalarös kyrkoherde, berättade stolt om den nya församlingen med Ornö, Utö, Gålö och litet till, som från årsskiftet lever ett eget liv skild från Österhaninge. Kyrkan på Dalarö vill alla ha antingen man är troende eller inte, sa Lisbeth, och med det stöd vi får från ELS (En Levande Skärgårdskyrka) och Stödfö-

reningen Dalarö kyrka kommer vi att klara oss och våra fina kulturbyggnader bra. Dalarö kyrka är ingen ”Skansenkyrka” – det är en levande kyrka!

Kunskapscentrum

Krystyna Munthe, ålderman i Kommunfullmäktige, informerade om utvecklingen av Södertörns Högskola och ställde sig gärna bakom tanken på ett kunskapscentrum för skärgården på Dalarö.

Jan Johansson, ordförande i SSIF, spann vidare på Södertörns Högskola och berättade att professorn i marinarkeologi C O Cederlund applåderade planerna på tullhuset och kunde väl tänka sig en filial på Dalarö. Jan ville i framtiden ha ett livligt ekologiskt Dalarö, njutbart, realistiskt och hållbart. Satsa därför på skärgårdens ungdom och skola!

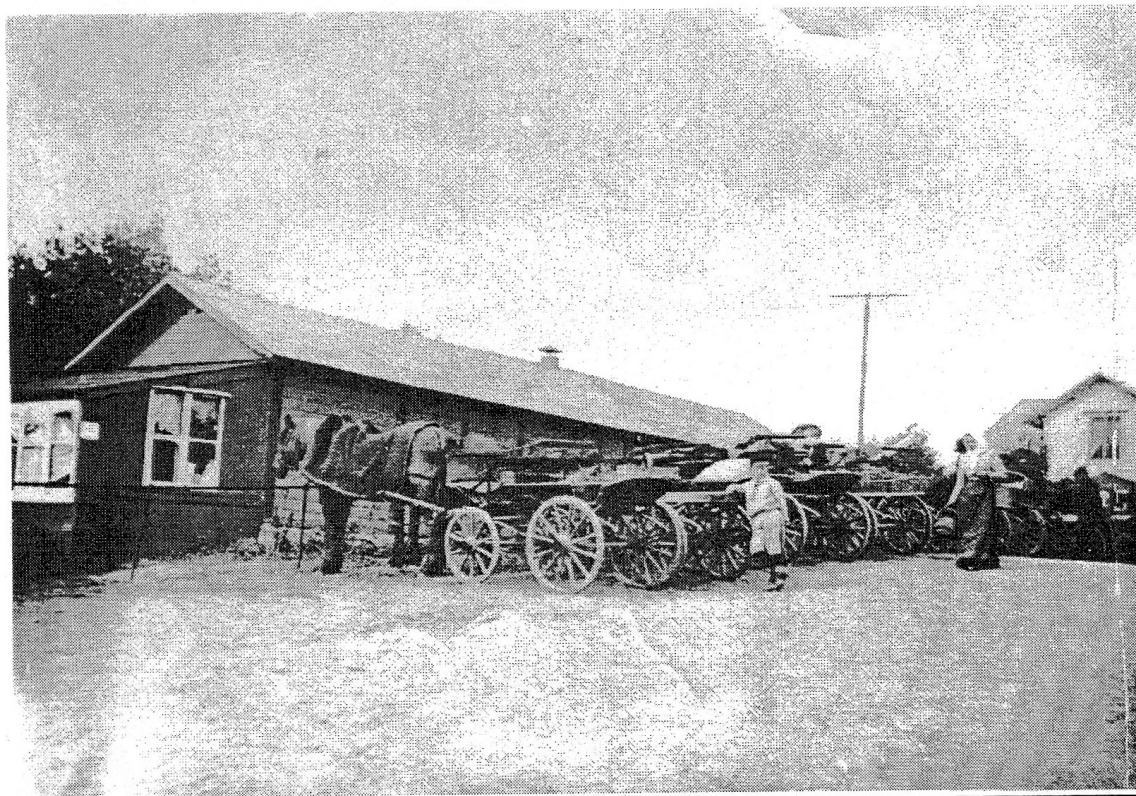
Vi behöver en ny kunskap om bebyggelsen på Dalarö, den gamla utredningen är 35 år gammal, sade Björn Åkerblom, ordförande i Dalarö Hembygdsförening. Först då kan vi ta ställning till vad som måste bevaras och vad som kan offras för en sund samhällsutveckling. Vi vill ha ett inbjudande och vackert Dalarö för gäster och boende. Ett lokalt skönhetsråd borde vara remissinstans och pådrivare i exteriörfrågor! Så vill vi inte bara renovera tullhuset utan också tullhusparken med sitt fantastiska läge. Även hembygdsföreningen vill ha ett aktivt samarbete med skolan för att förvalta kulturarvet.

Aktuella projekt

Ett antal aktuella projekt presenterades i snabb takt. Kommunalrådet John Glas visade en uppdaterad stadsplan för Dalarö och meddelade att man ur statistiska uppgifter kalkylerat att omkring 2000 människor kommer att bo här inom tio år. Mycket viktiga frågor är vatten- och avloppsfrågor, skolan och framtida infrastruktur. Arbetet med att smalna av början på Smådalarövägen och att allmänt snygga till dalaröinfarten är redan igång. Närboende familjer med Bo Green i spetsen har kämpat hårt och länge för detta och var positiva till vad som nu är på gång.

Carin Flemström, ledamot i kommunfullmäkti-

(Forts. på sidan 3)

Dalarö torg (omkring 1908-1910?) står det på baksidan av detta foto med hästskjutsarna uppställda i rad framför byggnaden ungefär mitt på nuvarande torget.

Fotot ägs av Erik Svensson. Han fick överta några fotoalbum med fastigheten Postvägen 4 som han köpte 1950 av Judith Wallberg och hennes syster. Erik har lovat att vi ska få gå igenom alla hans bilder och där finns nog mycket mer av intresse.

(Forts. från sidan 2)

ge, beskrev det pågående arbetet med bredbandsutveckling i skärgården. Angöringspunkter har beslutats för Smådalarö och Folkhögskolan, detaljfrågor återstår att lösa. ADSL finns att tillgå genom Telia. Ett antal befintliga hemsidor antecknades: dalaro.nu; net; com; org. Fler kommer.

Tullhuset

Marcus Goldberg är projektledare för Tullhuset. Som gammal krögare och entreprenör har han, tillsammans med bl. a. Hembygdsföreningen, SSIF och skolan, utarbetat ett omfattande förslag för fastighetsverket som ställer sig mycket positiva till nödvändiga investeringar. Byggnadsritningsarbetet är igång. Planerna rymmer restaurant- och cafedel, skärgårdsmuseum, hantverksrum, dagkonferensmöjligheter och kontorshotell i viss utsträckning. Handikappkravet löses genom internhiss. Ny köksdel byggs utanför och en scen arrangeras mot terrassen och parken. För att projektet ska gå i hamn krävs nu åtagande från kommunen att ta hyreskostnaden för museidelen och bindande åtaganden från ytterligare hyresgäster. Det bör snarast bildas en stödgrupp för vårt vackra gamla tullhus, avslutade Marcus.

Dribblingen – en sport- och kulturarena

Föreningen Dribblingen presenterades av dess ordförande Maria Olofsson. Den verkar för en idrottshall med möjlighet också till kulturscen. Det är nutid, inte framtid, det handlar om underströk Maria. Barnen i skolan måste bara ha en hall för sin gymnastik, så är det, och DSK är naturligtvis också högst engagerade i projektet. Även här krävs snabba beslut av kommunen, som också har att ta ställning till var hallen ska ligga.

Chefredaktören för veckotidningen Skärgården, Torbjörn Willén, som dagligen lever med skärgården från norr till söder, hade ombetts att göra sina reflexioner kring det han hört under dagen. Han kunde konstatera att Dalarö i jämförelse med Waxholm som också är en replipunkt för övärlden var att gratulera för att man tar tag i problemen, vilket inte Waxholm har gjort.

Mot slutet av dagen var debatten fri och alla enades om att det hade varit en mycket lyckad dag och att det nu gäller att gå vidare. Nästa möte är redan bestämt.